

วิเคราะห์เปรียบเทียบการตีเยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และ
เดฟ เวคส์ ในบทเพลง ฮัมตี ดัมตี ของ ชิก คอเรีย
A Comparative Analysis of Steve Gadd's, Vinnie Colaiuta's,
and Dave Weckl's Drums Solos on Shick Corea's Humpty Dumpty

องอาจ กวีเกียรติคุณ¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์การตีเยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ ผู้วิเคราะห์ได้แบ่งหัวข้อที่สำคัญในการวิเคราะห์ออกเป็น ลักษณะหน่วยย่อยเอก การซ้ำ การพัฒนาหน่วยย่อยเอก การเรียบเรียงเสียงกลองชุด การทำให้อัตราจังหวะผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม และโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการตีเยวผู้เล่นกลองทั้งสามท่านมีความเหมือนกัน และแตกต่างกัน กล่าวคือ มีการสร้างหน่วยย่อยเอกที่เรียบง่าย มีการซ้ำแบบเปลี่ยนทำนองบางทำนอง มีการซ้ำแบบเปลี่ยนจังหวะบางจังหวะ และมีการซ้ำแบบคงไว้ซึ่งรูปแบบเดิมทุกองค์ประกอบ มีการพัฒนาหน่วยย่อยเอก โดยการใช้รูปแบบมือและเท้า การสร้างประโยคที่มีลักษณะเป็นการถาม-ตอบ มีการย่อ และการขยายการใช้ประโยคสามจังหวะ การทำให้กลุ่มโน้ตผิดปกติ มีการเรียบเรียงเสียงกลองชุด และมีการแบ่งประโยคตามโครงสร้างของบทเพลง

คำสำคัญ: วิเคราะห์เปรียบเทียบ การตีเยวกลอง ฮัมตี ดัมตี

¹ นักศึกษาปริญญาโท วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต

Abstract

The purpose of this study is to analyse the Drums Solos of Stave Gadd, Vinnie Colaiuta and Dave Weck which the subjects to analysis are motivic pattern, repetition, motivic development concepts, orchestrating phrases, irregular rhythmic pattern and musical form. The analysis result shows that Gadd, Colaiuta and Weck have shared common concepts and technic of improvisations such as a motivic pattern, repetition, motivic development of hand and foot pattern, question and answer sentences, fragmentation and extension, three-beat phrases, odd grouping, orchestrating phrases the differences in details.

KEY WORD: A COMPARATIVE ANALYSIS, DRUMS SOLOS, HUMPTY DUMPTY

ที่มาและความสำคัญ

บทประพันธ์เพลง ฮัมตี ดัมตี (Humpty Dumpty) เป็นบทประพันธ์ที่มีความน่าสนใจในเรื่องของสังคีตลักษณ์ เนื่องจากบทเพลงแจ๊สแบบมาตรฐานทั่วไปส่วนใหญ่จะอยู่ในสังคีตลักษณ์ AABA หมายถึง ท่อน A1 มี 8 ห้อง ท่อน A2 มี 8 ห้อง ท่อน B มี 8 ห้อง ท่อน A3 มี 8 ห้อง โดยที่เสียงประสานคอร์ด และ/หรือทำนอง จะมีความคล้ายกันในห้อง A แต่ละท่อน สังคีตลักษณ์ที่ใช้ในเพลงแจ๊สแบบมาตรฐานทั่วไปอีกอย่างหนึ่ง คือ สังคีตลักษณ์ AB หมายถึง ท่อน A มี 16 ห้อง ท่อน B มี 16 ห้อง โดยที่เสียงประสาน คอร์ด และ/หรือทำนองของท่อน A และท่อน B อาจมีความคล้ายกันในช่วงต้น แต่อาจจะไม่เหมือนกันในช่วงท้าย

บทประพันธ์เพลง ฮัมตี ดัมตี มีความพิเศษ คือ สังคีตลักษณ์ในบทเพลง ฮัมตี ดัมตี มีท่อนทำนองหลัก ๑๘ ห้อง มีท่อนหางเพลง 9 ห้อง จำนวนห้องที่มี 18 ห้องทำให้ยากต่อการรักษาสังคีตลักษณ์ในระหว่างการบรรเลง เพราะผิดปกติจากบทเพลงแจ๊สแบบมาตรฐานที่ผู้บรรเลงดนตรีแจ๊สคุ้นเคย บทเพลง ฮัมตี ดัมตี มีจุดที่น่าสนใจคือ ห้องที่ 6 ถึงห้องที่ 10 มีการใช้คอร์ดเพียงหนึ่งคอร์ด คือ คอร์ด Bb ทบเจ็ดไมเนอร์ ทำให้ไม่เกิดการดำเนินคอร์ด ในช่วงนี้ (ตัวอย่างที่ 1) จึงทำให้เกิดความยากในการรักษาสังคีตลักษณ์สำหรับผู้เล่นกลองในช่วงนี้ เพราะขณะทำการเดี่ยวผู้เล่นกลอง จะนึกถึงการดำเนินคอร์ด และทำนอง แต่ขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละบุคคล

ตัวอย่างที่ 1 ห้องที่ 6 ถึงห้องที่ 10 ในช่วงทำนองหลัก

พิจารณาจุดที่น่าสนใจ คือ ในบทเพลงนี้สามารถแบ่งออกเป็นสองท่อนด้วยกัน คือ ท่อนเอ และ ท่อนบี ท่อนเอตั้งแต่ห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 10 ในช่วงทำนองหลัก เนื่องจากในท่อนนี้หากจะวิเคราะห์ตาม การดำเนินคอร์ดแล้ว คอร์ดมีการดำเนินคอร์ดที่ไม่เหมือนเพลงแจ๊สแบบมาตรฐาน จึงทำให้เกิดความ ไม่ชัดเจนในการแบ่งท่อนตามสังคีตลักษณ์เพลง แต่ถ้าพิจารณาในห้องที่ 9 มีสัญลักษณ์ที่หมายความว่าให้ผู้เล่นที่บรรเลงสนับสนุนบรรเลงพร้อมกัน (Kick) และการหยุดของผู้บรรเลงสนับสนุนทุกเครื่อง ยกเว้นเครื่องที่บรรเลงทำนองหลัก (Break) หลังจากที่ได้ทำการคิกไปแล้วในห้องที่ 10

ในห้องที่ 10 ยังคงอยู่ในท่อน เอ เนื่องจากในโน้ตเพลงช่วงท้ายมีการเขียนกำกับไว้โน้ตเพลง ว่า "ในขณะที่อิมโพรไวส์ผู้บรรเลงสนับสนุนไม่ต้องบรรเลงตามสัญลักษณ์ให้เครื่องที่บรรเลงสนับสนุน บรรเลงพร้อมกัน" ทำให้ความรู้สึกในห้องที่ 10 ยังคงอยู่ในคอร์ด Bb ทบเจ็ดไมเนอร์ของห้องที่ 6 จึง กล่าวได้ว่าห้องที่ 10 ยังคงเป็นท่อนเอ ส่วนในท่อน บี อยู่ในห้องที่ 11 ถึงห้องที่ 18

ผู้เล่นกลองทุกคนควรทราบทุกอย่างของเพลงที่จะบรรเลงอย่างแท้จริง เช่น สังคีตลักษณ์ ทำนอง และเสียงประสานเป็นต้น คราวรู้ถึงสิ่งที่ผู้กำลังอิมโพรไวส์บรรเลงออกมา ในบางเวลาเราไม่สามารถรับรู้ได้ทั้งหมดเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้กำลังอิมโพรไวส์บรรเลงอยู่ แต่สิ่งที่ผู้กำลังอิมโพรไวส์บรรเลง จะมีส่วนที่สำคัญอยู่ที่สามารถทำให้เรารับรู้ได้

ศิลปินที่น่ามาวิเคราะห์มีส่วนสำคัญต่อการวิเคราะห์อย่างมากเนื่องจากศิลปินแต่ละท่านมี ความรู้ และความชำนาญในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันสิ่งที่วิเคราะห์ออกมาต้องเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ ที่ผู้วิเคราะห์ต้องการในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้เลือกศิลปิน 3 ท่านได้แก่

สตีฟแกดด์ (Steve Gadd 1945-ปัจจุบัน) คือมือกลองคนแรกที่ได้บรรเลงเพลงฮัมดี ดัมดี ร่วมกับชิกคอเรีย (Chick Corea 1941-ปัจจุบัน) สตีฟแกดด์ยังได้รับรางวัลอันทรงเกียรติมากมาย จากผลงานที่หลากหลายและโดดเด่นของเขาในโลกดนตรีในปี 2002 เขาถูกนำเสนอรางวัลจากมือกลอง ทั่วโลกเป็นมือกลองยอดเยี่ยมแห่งปีในปี 2003 เขาได้รับรางวัลแห่งความสำเร็จจากผู้ผลิตอุปกรณ์กลอง ซิลด์เจียนอเมริกัน (American Zildjian)

ในปี 2005 แกกต์ได้รับปริญญากิตติมศักดิ์สาขาดนตรีร่วมสมัยของมหาวิทยาลัยเบิร์ก-เลย์ ภายในปีเดียวกันเขายังได้รับการแต่งตั้งเข้าสู่หอศิลป์เครื่องประกอบจังหวะเพื่อสังคมในเมืองอินเดียนา โพลิส ปีเตอร์เอสกิน (Peter Erskine 1954-ปัจจุบัน) กล่าวว่า “ถ้าเปรียบเทียบการวาดภาพ ดีฟ แกกต์ คือการตีกลองที่มีความทันสมัยแตกต่างแต่มีความเรียบง่ายที่ซับซ้อนส่วนหนึ่งที่สำคัญตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบันผมขอขอบคุณที่ทำให้การ รักษาจังหวะเป็นภาษาของมือกลองอย่างเรา”²

วินนี่โคลัวตา (Vinnie Colaiuta 1956 -ปัจจุบัน) เป็นมือกลองมีความสามารถรอบด้าน อีกทั้งยังเป็นมือกลองที่สมบูรณ์แบบที่สุดคนหนึ่งในโลกนอกจากนั้น ยังความสามารถในการอ่านโน้ต ที่ถูกต้องแม่นยำ และความรู้สึกรู้สึกในการถ่ายทอดการตีกลองได้ออกมาอย่างธรรมชาติ ลอบบินแฟลน์ กล่าวว่า “วินนี่โคลัวตาเปรียบเหมือนการรวมกันของโทนีวิลเลียม (Tony William 1945-1997) และ สตีฟแกกต์”³ วินนี่ยังมีความสามารถในหลากหลายสไตล์ดนตรีเขาเคยเล่นในหัวรูดอย่างเมกาเดธ (Megadeth) นักร้องอย่างโจนี มิตเชล (Joni Mitchell 1943 -ปัจจุบัน) ไปจนถึงนักเปียโนแจ๊สโด่งดัง อย่างเฮอบีแฮนค็อก (Herbie Hancock 1940 -ปัจจุบัน)

เดฟเวลล์ (Dave weckl 1960 -ปัจจุบัน) คือผู้มีพัฒนาการทางด้านการเล่นกลองอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีระเบียบวินัยในการฝึกซ้อมทำให้รักษารสเสียงมาอย่างยาวนานจากแผ่นเพลง และวงการ ดนตรีนานาชาติ เดฟ เวลล์ ได้รับรางวัลและเกียรติคุณมากมายปัจจุบันเดฟเวลล์ได้รับการแต่งตั้งจาก โมเดิร์น ดรัมเมอร์ (Modern Drummer) ให้ชื่อเดฟเวลล์เข้าไปอยู่ในหอแห่งเกียรติคุณ (Hall of Fame) 1 ใน 25 มือกลองที่ดีที่สุดที่เคยมีมา

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์เครื่องดนตรีกลองของมือกลอง 3 ท่าน ได้แก่ สตีฟแกกต์ วินนี่โคลัวตา และเดฟเวลล์ในเพลงฮัมตี ดัมตี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของมือกลอง 3 ท่าน ได้แก่ สตีฟแกกต์ วินนี่โคลัวตา และเดฟเวลล์ในเพลงฮัมตีดัมตี
 2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการอิมโพรไวส์ในเพลงฮัมตีดัมตี
- ขอบเขตการวิจัย

² Peter Erskine. "Accolades," accessed March 19, 2013, www.drstevegadd.com/accolades.htm.

³ Robyn Flans, "Vinnie Colaiuta," accessed August 20, 2013, [http://www.vinniecolaiuta.com/articles/Modern-drummer 82.aspx](http://www.vinniecolaiuta.com/articles/Modern-drummer%2082.aspx).

ขอบเขตการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการวิจัยเป็น 3 หัวข้อหลักโดยใช้แนวคิดของจอห์นไลเลย์ (John Riley 1954-ปัจจุบัน) และเทอร์รี่โอมาฮอนนี (Terry O'Mahoney 1963-ปัจจุบัน) ได้ดังนี้
 - 1.1 แนวคิดในการอิมโพรไวส์ (Solo Ideas)
 - 1.2 แนวคิดในการทำให้เกิดอัตราจังหวะที่ผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม
 - 1.3 การเรียบเรียงเสียงกลองชุด (Orchestrating)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของสตีฟแกดต์ วินนี่โคลั้วตา และเดฟเวลล์ในท่อนโซโลกลอง และวิเคราะห์สิ่งที่มีผลกระทบต่อการอิมโพรไวส์ของมือกลองทั้งสามท่านที่ได้มาจาก ผู้เล่นในวงเท่านั้น
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์เพลงฮัมมิดัมตี ประพันธ์โดยซิกคอรี่ บรรเลงโดยสตีฟแกดต์จากบันทึกการแสดงสดงานแจ๊สกีฟเฟิล (Jazz Gipfel) ในปี 1992 วินนี่โคลั้วตา จากบันทึกการแสดงสดที่คลับแจ๊สชื่อว่าบูลส์ไนต์ที่เมืองโตเกียวประเทศญี่ปุ่นในปี 1992 เดฟเวลล์ จากบันทึกการแสดงสดที่คลับแจ๊สชื่อว่าบูลส์ไนต์ที่เมืองนิวยอร์กประเทศสหรัฐอเมริกาในปี 2003

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. หลักการเขียนโน้ตกลองชุดในการวิจัยนี้มาจากหนังสือของจอห์นไลเลย์
2. โน้ตที่นำมาวิเคราะห์มาจากการถอดโน้ตจากผู้วิจัย โดยใช้โปรแกรมเอ็กซ์เพรสสไครป์ (Expresscribe) ในการตีความเร็วของเพลงให้ช้าลงเพื่อเพิ่มรายละเอียดในการถอดโน้ต
3. คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ อ้างอิงจากหนังสือพจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ เขียนโดยศาสตราจารย์ดร. รัชชาพันธุ์เจริญ

นิยามศัพท์

งานวิจัยนี้ศัพท์ดนตรีที่เกี่ยวกับเครื่องดนตรีกลองชุดบางคำเป็นศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์ขึ้นมาเอง โดยใช้พื้นฐานของการนิยามศัพท์มาจากหนังสือพจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ เขียนโดยศาสตราจารย์ ดร.รัชชา พันธุ์เจริญ และมาจากการแปลหนังสือของจอห์นไลเลย์ และหนังสือของเทอร์รี่โอมาฮอนนี จึงเกิดคำศัพท์ต่างๆ ดังนี้

คอรัส (Chorus) หมายถึง การแปรทำนองหลักที่ถูกอิมโพรไวส์ในจำนวนที่ไม่จำกัด นักดนตรีแจ๊ส จะเรียกการแปรทำนองแต่ละครั้งว่า (Chorus) 1 คอรัสหมายถึงการแปร 1 ชุดโดยทั่วไปคอรัสการอิมโพรไวส์จะยึดถือ โครงสร้างและเสียงประสานของทำนองหลักผู้แสดงเดี่ยว แต่ละคนจะแปรทำนองหรืออิมโพรไวส์ 1 คอรัสหรือมากกว่า 1 คอรัสก็ได้

การเรียบเรียงเสียงกลองชุด (Orchestrating) หมายถึงการกำหนดเสียงต่างๆ บนกลองชุด เนื่องจากเครื่องดนตรีกลองชุด มีอุปกรณ์ที่ทำให้เกิดเสียงมากมายผู้เล่นกลองชุดแต่ละท่านก็มีรสนิยมในการใช้เสียงกลองชุดแตกต่างกันไปจึงต้องมีการกำหนดเสียงต่างๆ บนกลองชุด

คิก (Kick) การบรรเลงพร้อมกันของผู้เล่นสนับสนุนมาจากสัญลักษณ์ในโน้ตเพลง ที่บ่งบอกในช่วงนั้นๆ หรือในบางกรณีอาจบรรเลงตามผู้มโหรีโรวส์

การเทรด (Trading) หมายถึงการอิมโพรไวส์สลับกันไปมาอาจจะเป็นการสลับกันระหว่างเครื่องดนตรีชิ้นหนึ่งกับเครื่องดนตรีอีกชิ้นหนึ่ง และ/หรือเครื่องดนตรีหนึ่งชิ้นกับวงบรรเลง โดยมีการบรรเลงประกอบหรืออิมโพรไวส์เดี่ยว ก็ได้แต่สำหรับการเทรดในเครื่องดนตรีกลองชุดจะไม่นิยมให้มีเครื่องดนตรีอื่นมาบรรเลงประกอบในการเทรดจะยังคงใช้โครงสร้างของบทเพลงนั้นๆ ลักษณะการเทรดที่เป็นที่นิยมคือการเทรดแบบ 4 ห้อง (Trade Four) การเทรดแบบ 8 ห้อง (Trade Eight) และการเทรดแบบการแปร 1 ชุด (Trade Chouruses) เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของ สตีฟแกดต์ วินนี่ โคลัวตา และเดฟ เวลล์ ในบทเพลง ฮัมตี ดัมตี ประพันธ์โดย ชิก คอเรีย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีของ จอห์น ไลเลย์ และเทอร์รี โอ มาฮอนนี่ เป็นหลักส่วนทฤษฎีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจะใช้เป็นกรณีไป ในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจากหนังสือเกี่ยวกับกลองชุด วารสาร และอินเทอร์เน็ต โดยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

1. การสืบค้น และรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
4. การนำเสนอ

การสืบค้น และรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีความสนใจในความสามารถของผู้เล่นกลองชุดทั้งสามคน โดยได้สืบค้นข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีที่มาดังต่อไปนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากการสืบค้นข้อมูลในเว็บไซต์ต่างๆ
2. รวบรวมตำรา หนังสือ วารสาร บทสัมภาษณ์ บทความที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
3. รวบรวมบันทึกการแสดงสดของผู้เล่นกลองชุดทั้งสามคนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

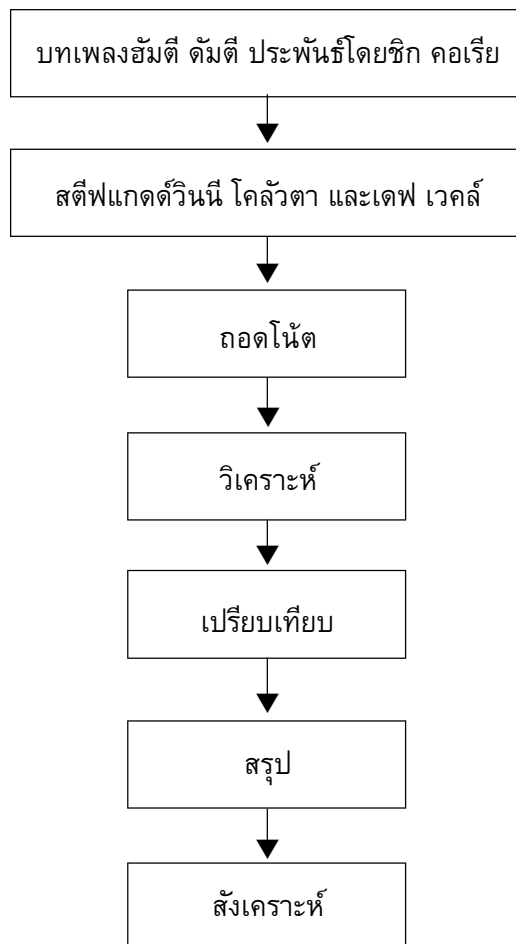
เมื่อได้ข้อมูลต่างๆ มาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการจำแนกประเภทของข้อมูลดังนี้

1. บทความที่มาสสนับสนุนงานวิจัย
2. ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

3. ประวัตินักดนตรี และประวัติการแสดง
4. บทสัมภาษณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง
5. การวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. ผลการวิเคราะห์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
7. การถอดโน้ตการอิมโพรไวส์ของทั้งสามคน โดยการถอดโน้ตมาจากบันทึกการแสดงสดของทั้งสามท่าน ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมเอ็กซ์เพรสสโครป์ในการเพิ่มความชัดเจน การลดความเร็วจากความเร็วจริง และเพิ่มความถูกต้องมากขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ และเปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของสตีฟแกดต์วินนี่ โคลัวตา และเดฟ เวคส์ ในบทเพลงฮัมดี ดัมดี ประพันธ์โดย ชิก คอเรีย" ผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

การนำเสนอ

การนำเสนอผู้วิจัยได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเป็นหลัก คือ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสังเคราะห์ โดยงานวิจัยมุ่งเน้นให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในวิธีการ วิเคราะห์ และเปรียบเทียบของผู้วิจัย เพราะมือกลองทั้งสามคนต่างเป็นมือกลองที่มีเกียรติคุณมากมาย เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้เล่นกลองชุด งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านที่เป็นผู้เล่นกลองชุดสามารถนำบทสรุป และการสังเคราะห์ของผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในขณะบรรเลงได้

สรุปผลการวิจัย

เปรียบเทียบการเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์

การวิเคราะห์การเดี่ยวกลองชุดของมือกลองทั้ง 3 ทำให้ทราบถึงวิธีการเดี่ยวกลองชุด โดยสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบทวิเคราะห์ มีหลายแนวคิดที่อยู่ในชุดผู้เล่นกลองแต่ละท่าน อาจมีสิ่งที่เหมือนกันและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับรสนิยม การฝึกซ้อม และปัจจัยอื่นๆ โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการวิเคราะห์เป็นหัวข้อสำคัญ ได้แก่ ลักษณะหน่วยย่อยเอก การซ้ำ การพัฒนาหน่วยย่อยเอก การเรียงเรียงเสียงกลองชุด การทำให้อัตราจังหวะผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม และโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่น เมื่อวิเคราะห์ออกมาสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ ในบทเพลง ฮัมดี ดัมดี

หัวข้อสำคัญ	หัวข้อย่อย	สตีฟ แกดด์	วินนี โคลัวตา	เดฟ เวคส์
ลักษณะหน่วยย่อยเอก	การใช้โน้ตเข้บทหนึ่งชั้น	*	*	*
	การใช้โน้ตเข้บทหนึ่งชั้นสามพยางค์	*	*	*
	การใช้โน้ตเข้บทสองชั้น	*	*	*
	การใช้โน้ตเข้บทสองชั้นสามพยางค์			*
	ความหนาแน่นของโน้ต	*	*	*
การซ้ำ	การซ้ำแบบคงไว้ซึ่งรูปแบบเดิมทุกองค์ประกอบ	*	*	*
	การซ้ำแบบเปลี่ยนทำนองบางทำนอง	*	*	*
	การซ้ำแบบเปลี่ยนจังหวะบางจังหวะ	*	*	*
	การซ้ำแบบเปลี่ยนบางจังหวะและบางทำนองพร้อมกัน		*	
การพัฒนาหน่วยย่อยเอก	การย่อย	*	*	*
	การขยาย	*	*	*

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ ในบทเพลง ฮัมมี้ ดัมมี้ (ต่อ)

หัวข้อสำคัญ	หัวข้อย่อย	สตีฟ แกดด์	วินนี โคลัวตา	เดฟ เวคส์
	การเพิ่มความหนาแน่น		*	
	การถาม-ตอบ	*		
	การทดลักษณะจังหวะ			*
	การประดับโน้ตโดยใช้โน้ตแดรกส์			*
	การประดับโน้ตโดยใช้โน้ตแฟรมส์			*
	การประดับโน้ตโดยการดับเบิลเสียง			*
	การกำจัดโน้ต			*
	การประดับโน้ตและการกำจัดโน้ตพร้อมกัน			*
	การบรรเลงถอยหลัง			*
	การใช้เทคนิค พารา-ติดเดิล	*		
	การใช้รูปแบบมือและเท้า	*	*	*
การเรียบเรียงเสียง กลองชุด	การใช้เสียงบรรเลงพร้อมกันมากกว่า 1 เสียง		*	*
	การใช้เสียงสูงไปหาต่ำ	*		
	การใช้เสียงสแนร์มากกว่าเสียงอื่นๆ	*	*	*
	การใช้เสียงปิด-เปิดไฮแฮท	*		
	การเหยียบ ไฮ-แฮท อย่างสม่ำเสมอ (Keep Hi-Hat)			*
การให้อัตราจังหวะ ผิดแปลกไปจากอัตร าจังหวะเดิม	การทำให้กลุ่มโน้ตผิดปกติ	*	*	
	การใช้ประโยคสามจังหวะ	*	*	
	การเคลื่อนที่ของลักษณะจังหวะ	*	*	

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ ในบทเพลง ฮัมดี ดัมดี (ต่อ)

หัวข้อสำคัญ	หัวข้อย่อย	สตีฟ แกดด์	วินนี โคลัวตา	เดฟ เวคส์
โครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่นเดี่ยวกลอง	การคิดที่มาจากทำนองหลัก	*	*	*
	ประโยค 1 ห้อง	*		
	ประโยค 2 ห้อง	*	*	
	ประโยค 3 ห้อง		*	
	ประโยค 4 ห้อง	*	*	*
	ประโยค 5 ห้อง	*		
	ประโยค 6 ห้อง	*	*	
	ประโยค 8 ห้อง	*	*	*
	ประโยค 10 ห้อง	*		*

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์การเล่นเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ในบทเพลง ฮัมดี ดัมดี ของ ชิก คอเรีย เป็นสิ่งที่มีคุณค่าในเรื่องการเล่นเดี่ยว เนื่องจากผู้วิเคราะห์ได้วิเคราะห์ถึงสิ่งที่ผู้เล่นกลอง ทั้งสามท่านได้ใช้ในการเดี่ยว โดยสามารถนำไปปรับใช้กับผู้เล่นกลองทุกคนได้ ความน่าสนใจของสังคัตลักษณ์ของบทเพลง ฮัมดี ดัมดี คือ จำนวนห้องที่ผิดปกติจากเพลงแจ๊สแบบมาตรฐานทั่วไป เพราะท่อนเอมี 10 ห้องส่วนท่อนบีมี 8 ห้อง ทำให้เกิดความรู้ และสามารถนำไปใช้ในการเดี่ยวกลองที่มีสังคัตลักษณ์ดังกล่าวได้ การวิเคราะห์นี้มีความน่าสนใจอยู่หลายประการหนึ่งในความน่าสนใจนั้น คือ ผู้บรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดของแต่ละวงมีความคล้ายกัน โดยผู้เล่นกลองทั้งสามท่านได้ร่วมบรรเลงกับ ชิก คอเรีย ทุกคนจึงทำให้เกิดความสนใจในการวิเคราะห์ โดยแนวคิด และทฤษฎีต่างๆ ได้มาจากเทอร์รี่โอมาฮอนนี่ และจอห์นไลเลย์ ซึ่งเป็นผู้เขียนตำราเกี่ยวกับกลองแจ๊ส และทฤษฎีต่างๆ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการวิเคราะห์ และเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการเดี่ยวกลองของสตีฟ แกดด์ วินนี โคลัวตา และเดฟ เวคส์ สิ่งที่เกิดขึ้นมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างของทั้งสามผู้เล่นกลองที่เป็นประโยชน์และน่าสนใจอย่างมากแก่ผู้เล่นกลองแจ๊ส ในการวิเคราะห์ผู้วิเคราะห์ได้แบ่งหัวข้อที่สำคัญในการวิเคราะห์ออกเป็น ลักษณะหน่วยย่อยเอก การซ้ำ การพัฒนาหน่วยย่อยเอก การเรียบเรียงเสียงกลองชุด การทำให้อัตรา-จังหวะผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม และโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่นเดี่ยว

สิ่งที่เหมือนกันของทั้งสามท่านในเรื่องของลักษณะของหน่วยย่อยเอก คือ มีความเรียบง่ายในการสร้างจังหวะและทำนอง ทำให้สามารถพัฒนาได้ในช่วงต่อไปด้านการซ้ำที่ผู้เล่นกลองทั้งสามท่านใช้เหมือนกัน คือ การซ้ำแบบคงไว้ซึ่งรูปแบบเดิมทุกองค์ประกอบ การซ้ำแบบเปลี่ยนจังหวะบางจังหวะ และการซ้ำแบบเปลี่ยนทำนองบางทำนอง การพัฒนาหน่วยย่อยเอกที่ผู้เล่นกลองทั้งสามท่านใช้เหมือนกันคือการย่อและการขยาย ผู้เล่นกลองทั้งสามท่านจะใช้การย่อที่มีลักษณะการกลับมาของหน่วยย่อยในบางช่วง และการขยายจะมีลักษณะเป็นการจบประโยคที่มีการพัฒนาการหน่วยย่อยอาจจะมาจากการเพิ่มโน้ต หรืออาจไม่เกี่ยวกับหน่วยย่อยใดๆ เลยแต่อยู่ในช่วงจบจึงทำให้ประโยคจบได้สมบูรณ์ สิ่งที่เหมือนกันของผู้เล่นกลองท่านสามท่านอีกหนึ่งอย่างคือ การใช้รูปแบบมือและเท้า กล่าวคือ มีการใช้การบรรเลงด้วยเท้าและมือในลักษณะของการบรรเลงสลับกันในรูปแบบต่างๆ ส่วนเรื่องของการเรียบเรียงเสียงกลองชุดที่ผู้เล่นกลองทั้งสามท่านใช้และให้ความสำคัญ คือ การใช้เสียงสแนร์ เนื่องจากในการเดี่ยวกลองของทั้งสามท่านไม่ว่าจะอยู่ช่วงใดก็ตาม มักจะมีเสียงสแนร์เสมอ อาจจะมีการเปลี่ยนเสียงบ้างในบางช่วงแต่ก็จะกลับมายังเสียงสแนร์เสมอ อีกทั้งการจบประโยคของทั้งสามท่านและการคิดที่มาจากทำนองหลัก มักจะใช้เสียงฉาบหรือไรด์ที่บรรเลงพร้อมกับกลองใหญ่เสมอ ในเรื่องของโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่นของผู้เล่นกลองทั้งสามท่านจะมีการแบ่งประโยคในรูปแบบต่างๆ ที่สิ่งที่เหมือนกันของทั้งสามผู้เล่นกลองคือ การสร้างประโยค 4 ห้อง และประโยค 8 ห้อง อีกทั้งมีการคิดที่มาจากทำนองหลักเหมือนกันทั้งสามท่าน

ความแตกต่างของทั้งสามท่านในการเดี่ยวคือ ลักษณะหน่วยย่อยของผู้เล่นทั้งสามท่านที่มีความเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ทั้งในเรื่องของค่านโน้ต การจัดกลุ่มโน้ต และจังหวะของหน่วยย่อย กล่าวคือ ลักษณะหน่วยย่อยของสตีฟ แกดด์ มีความโดดเด่นในเรื่องของการใช้ค่านโน้ตเซปต์หนึ่งชั้น เนื่องจากในการเดี่ยวของสตีฟ แกดด์พบค่านโน้ตเซปต์หนึ่งชั้นมาก อีกทั้งการพัฒนาหน่วยย่อยยังมีการพัฒนาจากหน่วยย่อยที่เป็นโน้ตเซปต์หนึ่งชั้น สตีฟ มีหน่วยย่อยที่เข้าใจง่ายแต่เน้นการพัฒนาที่หลากหลายและเสียงที่ไพเราะ ลักษณะหน่วยย่อยของวินนี่ โคลัวตา จะมีความหนาแน่นเนื่องจากวินนี่ มักจะใช้หน่วยย่อยที่มีค่านโน้ตเซปต์สองชั้น และโน้ตเซปต์หนึ่งสามพยางค์ จึงทำให้มีโน้ตมากมาย อีกทั้งความเร็วของบทเพลงที่เร็ว จึงทำให้เสียงที่ออกมามีความหนาแน่นของการใช้โน้ต ลักษณะหน่วยย่อยของเดฟ เวลล์ จะมีความเรียบง่าย มักมีการกลับมาของหน่วยย่อยเอกในบางจังหวะ ค่านโน้ตที่ใช้ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเดี่ยวจะเป็นโน้ตตัวดำ โน้ตเซปต์หนึ่งชั้น และโน้ตเซปต์หนึ่งชั้นสามพยางค์ไม่ค่อยพบโน้ตเซปต์สองชั้น

การซ้ำจะมีการใช้ลักษณะการซ้ำที่แตกต่างกัน เช่น วินนี่ โคลัวตา ต้องการซ้ำในช่วงเวลาสั้นๆ แต่สตีฟ แกดด์ และเดฟ เวลล์ ต้องการซ้ำในช่วงเวลาที่ยาวกว่าและมีพัฒนา หน่วยย่อยหนึ่งหน่วยในช่วงเวลาที่นานกว่าวินนี่ เป็นต้น ความแตกต่างของการพัฒนาหน่วยย่อยของเดฟ เวลล์ จะมีความชัดเจน ในเรื่องของการเล่นระดับโน้ตที่ใช้โน้ตแฟรรมส์ โน้ตแดรกส์ และการดับเบิลโน้ต ส่วนของวินนี่ โคลัวตา จะมีการใช้การเพิ่มความหนาแน่นของโน้ต ส่วนของสตีฟ แกดด์ จะมีการใช้รูปแบบมือและเท้า

ที่ชัดเจน และพบในหลายจุด อีกทั้งสตีฟ แกดด์ ยังมีการใช้การสร้างรูปแบบประโยคในลักษณะการถาม-ตอบ ความแตกต่างทางด้านการเรียบเรียงเสียงกลองชุดของทั้งสามผู้เล่น คือ สตีฟ แกดด์ จะมีการใช้เสียงเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ และมักจะใช้เสียงซ้ำๆ กัน หรืออาจจะมีการเปลี่ยนเสียงบางทำนอง แต่ยังคงมีจังหวะของหน่วยย่อยเดิมอยู่ ส่วนวินนี่ โคลัวตา มักจะเสียงที่หลากหลาย และรวดเร็ว เนื่องจากวินนี่ใช้คาน้ำโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้นสามพยางค์จึงทำให้โน้ตเยอะ อีกทั้งมีความเร็วของบทเพลงที่ค่อนข้างเร็ว จึงทำให้มีความละเอียดของเสียงเยอะ อีกทั้งมีการใช้เสียงฉาบเยอะและพบเจอได้ในหลายจุด ส่วนเดฟ เวคส์ มักจะใช้เสียงที่บรรเลงพร้อมกันสองเสียงขึ้นไป ส่วนทางด้านการทำให้อัตราจังหวะผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิมของทั้งสาม คือ สตีฟ แกดด์ และเดฟ เวคส์ จะใช้การสร้างประโยคสามจังหวะ ส่วนวินนี่ จะใช้การทำให้อัตราจังหวะผิดปกติ ด้านโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่นกลองของทั้งสามท่านที่แตกต่างกัน คือ มีการแบ่งประโยคที่ต่างกันของแต่ละท่าน ที่ใช้กับสังคีตลักษณ์ของ บทเพลง

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปและตารางเปรียบเทียบการเดี่ยวกลองของทั้งสามท่าน ทำให้ได้ประโยชน์มากมาย ในการนำมาประยุกต์ใช้กับการเดี่ยวกลองเพลง ฮัมดี ตัมดี การแบ่งประโยคต่างๆ ในบทเพลง แนวคิดในการซ้ำ การพัฒนาหน่วยย่อย การเรียบเรียงเสียงกลองชุด การทำให้เกิดอัตราจังหวะที่ผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม โครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเล่นกลอง ซึ่งในแนวคิดเหล่านี้ล้วนสามารถนำมาใช้ได้จริงในการบรรเลงดนตรีแจ๊ส ผู้วิจัยจึงนำประโยชน์ต่างๆ ที่ได้ในการวิจัยครั้งนี้มาอภิปรายได้ดังนี้

การเดี่ยวกลองเริ่มจากการสร้างหน่วยย่อยเอก โดยหน่วยย่อยเอกแต่ละหน่วยย่อยจะถูกนำมาพัฒนาในช่วงต่อไป จึงทำให้หน่วยย่อยเอกที่สร้างขึ้นมามีลักษณะเรียบง่าย ไม่ซ้ำซ้อนจนเกินไป การซ้ำในการเดี่ยวกลอง สามารถทำได้ในหลายองค์ประกอบด้วยกัน เช่น การซ้ำแบบเปลี่ยนทำนองบางทำนอง การซ้ำแบบเปลี่ยนจังหวะบางจังหวะ และการซ้ำแบบเปลี่ยนบางทำนองและบางจังหวะพร้อมกัน แต่การซ้ำไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลายองค์ประกอบในหนึ่งหน่วยย่อยครบจะค่อยๆ ทำการพัฒนาทีละน้อยเพื่อสามารถนำไปใช้ในการเดี่ยวแบบระยะยาวได้ หรืออาจจะไม่ต้องเปลี่ยนแปลงอะไรในหน่วยย่อยเลย เนื่องจากถ้าเปลี่ยนมากก็จะทำให้การซ้ำผ่านไปอย่างรวดเร็ว เมื่อผ่านไปอย่างรวดเร็วก็จะทำให้ต้องสร้างหน่วยย่อยขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การซ้ำแบบคงไว้ซึ่งรูปแบบเดิมทุกองค์ประกอบสลับกับการซ้ำแบบต่างๆ ในบางเวลาจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการซ้ำที่น่าสนใจขึ้น การพัฒนาหน่วยย่อยเอกเป็นสิ่งที่น่าสนใจในการเล่นเนื่องจากการเล่นกลองผู้บรรเลงจะต้องทำใน ขณะนั้นหรืออาจจะมีการเตรียมการมาก่อน เฉพาะขณะนั้นการพัฒนาหน่วยย่อยต่างๆ ทั้งในเรื่องของการย่อย การขยาย การเพิ่มความหนาแน่น การถาม-การตอบ การทดลัษณะจังหวะ การประดับโน้ตในรูปแบบต่างๆ ทั้งการประดับโน้ตโดยการเพิ่มโน้ตแตกส์ การประดับโน้ตโดยการเพิ่มโน้ตแฟรมส์ การประดับโน้ตโดยการดับเบิลเสียง การกำจัดโน้ต การกำจัดโน้ต และการ

ระดับโน้ตพร้อมกัน การบรรเลงถอยหลัง การใช้เทคนิคพารา-ดิดเดิล การใช้รูปแบบมือและเท้า
สิ่งเหล่านี้ ถ้าได้ฝึกอย่างเป็นระบบก็จะทำให้การเดี่ยวกลองมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียบ-
เรียงเสียงกลองชุดก็เป็นสิ่งสำคัญและผู้เล่นกลองทั้งสามคนก็ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ การบรรเลง
เสียงฉาบพร้อมกับเสียงกลองใหญ่ในตอนจบประโยค การเหยียบไฮ-แฮทอย่างสม่ำเสมอที่เดฟ เวคส์ใช้
เพื่อให้ผู้ร่วมบรรเลง และผู้ฟังสามารถรับรู้ถึงช่วงเวลาในการเดี่ยวว่าผู้เล่นกลองกำลังอยู่ที่ช่วงใด
ของเพลง และการบรรเลงเสียงสูงไปหาเสียงต่ำที่สตีฟ แกดดีใช้ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มี ประโยชน์ทั้งสิ้น
ส่วนในเรื่องของการทำให้เกิดอัตราจังหวะที่ผิดแปลกไปจากอัตราจังหวะเดิม ในการใช้แนวคิดนี้
ผู้เล่นกลองทั้งสามท่านมีการใช้ในช่วงเวลาสั้นๆ เมื่อใช้แล้วก็จะกลับมาทำให้ความรู้สึกกลับมายังอัตรา
จังหวะเดิมในเรื่องโครงสร้างของบทเพลงที่มีผลกระทบต่อการเดี่ยวกลองเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจาก
เหมือนเป็นภาพรวมของการเดี่ยวกลอง ในการเดี่ยวกลองในเพลง ฮัมดี ดัมดี มีลักษณะสังคีตลักษณ์
ที่ผิดปกติจากสังคีตลักษณ์ของเพลงแจ๊สมาตรฐานทั่วไป จึงทำให้ผู้เล่นกลองจะต้องมีความเข้าใจ
สังคีตลักษณ์เพลงเป็นอย่างดีแล้วจึงสามารถแบ่งประโยคได้ตามที่ต้องการ การคิดที่มาจากทำนองหลัก
มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากสังคีตลักษณ์ที่ผิดปกติของเพลง ฮัมดี ดัมดี การคิดที่มากจากทำนอง
หลักเป็นสิ่งสำคัญทำให้ผู้ร่วมบรรเลง และผู้ฟังสามารถรับรู้ได้ว่าขณะนี้ ผู้เล่นกลองได้ทำการเดี่ยวถึง
ช่วงใดของเพลง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์เปรียบเทียบการเดี่ยวกลองชุดในเพลง ฮัมดี ดัมดี
ของผู้เล่นกลองสามท่านในวิสัยทัศน์ของผู้วิจัย ผู้เล่นกลองทั้งสามได้บรรเลงดนตรีในสไตล์อื่นๆ อีก
มากมายไม่เพียงแต่ในสไตล์แจ๊สเท่านั้น อีกทั้งเพลง ฮัมดี ดัมดี ยังมีผู้เล่นกลองชุดอีกมากมายที่ได้
บรรเลงเพลงนี้ ดังนั้นการวิเคราะห์ครั้งนี้จึงเป็นการวิเคราะห์จากมุมมองของผู้เล่นกลองชุดเพียง
สามท่านในบทเพลงนี้เท่านั้น จึงมีใช้สิ่งที่บ่งบอกถึงตัวตน หรือลักษณะเฉพาะของผู้เล่นกลองทั้งสาม
ท่าน ดังนั้นการวิเคราะห์การบรรเลงของทั้งสามท่านในบทเพลงอื่นๆ หรือการวิเคราะห์บทเพลง ฮัมดี
ดัมดี จากผู้เล่นกลองท่านอื่นๆ ก็จะได้ผลของการวิเคราะห์ที่แตกต่างกันซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจแก่
การศึกษาวิจัยต่อไป

บรรณานุกรม

- เจตนิพิฐ สังข์วิจิตร. "วิเคราะห์เปรียบเทียบการอิมโพรไวส์ของ แพ็ท เมทีนี และไมค์ สเทิร์น ในบทเพลงใจแฉกสตีปท์ ของ จอห์น โคลเทรน." วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรีแจ๊สศึกษา วิทยาลัยดนตรี, มหาวิทยาลัยรังสิต, 2555.
- ณัฐชา พันธุ์เจริญ. *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สากะรัต, 2553.
- ณัฐชา พันธุ์เจริญ. *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สากะรัต, 2552.
- เด่น อยู่ประเสริฐ. *เอกสารประกอบการสอนดนตรีแจ๊สและการวิเคราะห์*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต, 2552.
- Erskine, Peter. "Accolades." Accessed March 19, 2013, www.drstevegadd.com/accolades.htm.
- Flans, Robyn. "Vinnie Colaiuta." Accessed August 20, 2013, <http://www.vinniecolaiuta.com/articles/Modern-drummer82.aspx>.
- Mahoney, Terry O. *Motivic Drumset Soloing: A Guide to Creative Phrasing and Improvisation*. Vitory, AU: Hal Leonard, 2004.